

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna petič-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 94.

V Ljubljani, v sredo 27. aprila 1887.

Letnik XV.

Državni zbor.

Z Dunaja, 26. aprila.

Razne zadeve.

V pričetku današnje seje naznanil je predsednik dr. Smolka, da se je včeraj v imenu zbornice z obema podpredsednikoma poklonil nadvojvodu Albrehtu, ter mu čestital k šestdesetletnici njegovega vojaškega službovanja. Nadvojvoda je radostno sprejel vošila in predsedniku naročil, zbornici izreči najtoplejšo zahvalo njegovo.

Več poslancem se je dovolil daljši ali krajši dopust, trije novo izvoljeni poslanci pa so storili obljubo, med njimi dr. Foregger, ki je novo določbo svojega poslanstva pričel s tem, da je zbornici izročil neko peticijo, ali prav za prav neki protest spodnještajarskih nemškutarjev zoper ukaz ministra Pražaka glede sestavljanja porotnikov za porotno sodnijo Celjsko. Foregger je predlagal, da naj se ta lažnjiva peticija sprejme v stenografični zapisnik, kar je obveljalo, ker zbornica vsem takim predlogom navadno pritrjuje, ne da bi večina poslancev prav za prav vedela, zakaj je glasovala. Tudi neka interpelacija zaradi davka na sladkor in neki samostojni predlog je bil izročen, preden je zbornica prestopila k dnevnemu redu.

Budgetna razprava.

(Prvi dan.)

Edini predmet dnevnega reda je bila razprava o državnem proračunu za l. 1887. Gospod predsednik je v zadnji seji naznanil, da eno uro pred začetkom seje, toraj ob desetih dopoldne pričenja vpisovanja govornikov. Ob imenovanju uri bila je soba predsednikova natlačeno polna; vpisovanje se je pričelo po dosedanjih navadi; najprej so se okoli predsednikove mize vstopili nasprotni govorniki in so iz tam stoječe posode vlekli številke, kako da si bodo sledili v svojih govorih. Za njimi so prišli na vrsto zagovorniki državnega proračuna, ki so bili tudi po žrebanju uvrsteni. Nasprotnikov se je oglasilo 29, od katerih sta pa dva zopet odpadla in se vpisala za posebno razpravo, zagovornikov pa 27. Za posebno razpravo se je pa pri raznih točkah

vpisovalo toliko poslancev, da danes predsednik ni mogel še vseh zapisati, ki so se oglasili proti predlogom, in bode jutri ob desetih to vpisovanje nadaljeval.

Splošno razpravo pričel je glavni poročevalec dr. Mattuš z nekaterimi opazkami in s pridržkom končne besede. Potem je predsednik naznanil, da so se pri splošnji razpravi za besedo oglasili naslednji poslanci zoper: Carneri, Pichler, Plener, Menger, Schönerer, Ausserer, Tomašček, Knotz, Jaques, Weitlof, Türk, Pernerstorfer, Tausche, Nitsche, Eigner, Dummreicher, Polak, Wildauer, Sturm, Auspitz, Pauer, Bendel, Herbst, Proskowetz, Schaup, Haase, Fürnkranz, toraj vkup 27 poslancev. Siegel in Sigmund sta se dala izbrisati in vpisati v posebni razpravi. Za proračun pa bodo govorili: Hausner, Šuklje, Kathrein, Zucker, Bobrzinski, Tonner, Abrahamovicz, Salašek, Vošnjak, Weber, Vessely, Szepanovski, Popovski, Žaček, Oelz, Neuner, Skopalik, Kopyczinski, Klun, Hompeš, Ferjančič, Mathon, Gregorec, Hajek, Dürich, Krofta, Vašaty.

Prvi je, kakor vsako leto, govoril Carneri, kteremu je letos Pichler odstopil svoje mesto. Ali videlo se mu je, da od leta do leta bolj peša, in da skoraj ne bo več za rabo. Najbolj je hotel svoj govor zasoliti s spominom na Anastazija Grünina spominek v Ljubljani, in z napadom na kranjskega deželnega predsednika, pa je bil ravno v tej točki silno neslan. Ali ni smešno, ako Carneri trdi, da Anastazij Grün ni bil le eden najplemenitejših značajev, eden najbolj svobodomiselnih mož, ampak, da je ljubil tudi svojo rojstno deželo in da je za razvitek domačega slovstva več storil, kakor vsi sedanji slovenski rodoljubi. Pa ne samo kranjskega deželnega predsednika se je bil lotil, kteremu je podtikal lažljivo trditev, da je Grünov spominek napad na narod slovenski; tudi bukovinski namestnik baron Pino mu je moral služiti v dokaz, da je grof Taaffe jako nesrečen pri izvolitvi deželnih predsednikov; Tirolei pa so mu imeli spričevati, da hoče ministerski predsednik tudi dežele raztrgati, ako mu kaže. Med govorom čuli so se pač posamezni pritrjevalni glasovi, tudi na koncu so bili slišati nekteri dobro-klici, ali tistega živahnega ploskanja in odobravanja kakor druga leta ni bilo, kar najjasnejše priča, da so bili

letos iznenadjeni tudi lastni tovariši in prijatelji Carnerijeve.

Za njim je govoril Hausner, ki se pa ni hotel spuščati v nobeno polemiko s Carnerijem, kterega je bil pred nekimi leti neusmiljeno zdelal, ampak je čisto stvarno razpravljal, kako bi zamogla država svoje dohodke zdatno povikšati, ako monopolizira žganje, kakor je monopolizirala sol in tabak, in ako vpravna osebni dohodninski davek. Razprava je bila jako zanimiva, ker je podala mnogo podučnega blaga. Ali menda ravno zaradi tega imel je veliko manj poslušalcev kakor druga leta, ker nekterim poslancem dopadajo le proti posameznim nasprotnikom obrnjeni polemični govori, pri kterih je kaj smeja in kratkega časa.

Na vrsto prideta danes morda še Pichler in Šuklje, ki bo zaradi Grünovega spominka spodobno posvetil Carneriju in čigar govor Vam pošljem po stenografičnem zapisniku. Splošnja razprava bode najmanj štiri dni trpela.

Tužna Irska.

II.

Irska je dežela, kjer vlada kruta sila, polna spomenikov žalostne preteklosti. Razpali gradovi glasno govoré o plemenitih prebivalcih, ki so umirali v nesreči in bédi; podrtine starih cerkev s štrlečimi oboki pričajo o mučeništvu irskih duhovnikov in ljudstva; zapuščene vasi, prazne kočé pripovedujejo o prebivalcih, ki so iskali v daljnih deželah vsakdanjega kruha, kterega si niso mogli prislužiti v domači, dasi rodovitni deželi. Na Irskem najdeš zapuščene širne pokrajine, ki so nekdanje rodile obilen sad; mesta, nekdanje polna življenja, zamrla so ter prazna. Le malo je narodov na zemlji, ki je bil in je še toliko zatiran, kakor irski. Montesquieu piše, da niti hudoba bi ne mogla skovati krutejših postav, kakor Angleži proti Ireem. Take postavbe morejo vsak narod ponižati in zatreti. Ireec zgubil je vse, ostala mu je le vera, ktere mu Anglež ni mogel izriniti iz srca. Ireec ni smel voliti, niti priti pred sodišče. Do vsake višje službe so mu bila vrata zaprta. Brez dovoljenja

LISTEK.

Papež Leon XIII. in 50letnica njegovega mašništva.

(Govoril v semenišču pri „govorniških vajah“ F. R.)

(Dalje.)

Sv. cerkev kaže vsakemu, toraj tudi velikemu podjetniku, ljubezen do bližnjega; ljubezen, požrtvovalno ljubezen do delavcev v njegovih tovarnah.

So pa ljudje, ki trdijo v svoji oholosti, kakor glasoviti Ofenheim: „Mit Moralsprücheln baut man keine Eisenbahnen“ (z moralo se ne delajo železnice), ali kakor Berolinski tajni svetnik Michaelis: „Der Moralist ist ein geschworener Feind jedes wirthschaftlichen Unternehmens“ (moralist je zagrizen sovražnik vsakemu podjetju). Toda gorje takim prerokom! S svojimi nazori pospešujejo strašen socialen poraz, kteri mora priti, če se kmalo drugače ne obrne. In sv. oče, gledajoč v duhu pretečo nevarnost, čujoč obupne krike ne-

srečnih delavcev, povzdignejo svoj glas v besedi in pismu, naj v njihovem smislu delajo duhovske in svetne oblasti na odstranjenje socialne bede.

Leon XIII. je pa tudi pravi spoznavatelj državljanskega žitja in moder presojevalec modernih postavodajalstev. Zato pretresuje tudi rane, skeleče rane na državnih telesih. Kdo se ne spominja o tej točki govoreče enciklike: „Immortale Dei“, ktera se je objavila vesoljnemu krščanstvu 1. novembra 1885. leta! S koliko modrostjo premotruje cerkveni poglavar v tem znamenitem pismu novodobne države in novošegno politiko! Ne ozirajoč se ne na levo, ne na desno, zavrača pogubonosni princip: Politika nima s posmrtnim svetom ničesa opraviti. Govoreč kot tak, ki ima oblast, razvija naš veliki papež svoje nazore, trdna, božja načela o vpravni krščanski državi. Povdarja načelo, da ima cerkev srbeti tudi za telesno blagostanje svojih vernikov, dasi je njih dušno izveličanje njena prva skrb. Telesni blagor pa je zelo zelo zavisen od ustavnega življenja. Če je državna ustava utemeljena na strogo krščanskih načelih, potem so

državljeni brez dvoma osrečeni; če pa je sozidana le na paganskem juridičnem stališču, podaniki nikdar srečni ne bodo.

Sv. cerkev pa krije v svojih večnih resnicah velik osrečilen zaklad tudi v svetnih zadevah. „Le vzdignite ga, sprejmite ga v svoje postavodajalstvo, vtlesite ga v vse javno življenje“, kličejo sv. oče Leon s svojega prestola. — Popolnoma na krivem potu so oni, ki trdijo, da se cerkev nikdar ne more vjemati z dobro vrejeno državo in civilizacijo. Prašam pa, kdo li je bolj olikoval svet, kakor od Kristusa ustanovljena cerkev? Kamorkoli je prodrla v teku 18 stoletij krščanska vera, tam se je namesto prejšnje dušne temote in slepote vselila nabrazenost, omika in olik. Le v našem 19. veku, v tem novošegnem paganstvu, je zašlo ljudstvo tako daleč, da tega ne spozná in da zametava cerkveni vpliv ne le iz privatnega, temveč tudi iz vsega javnega kretanja. Zato si je pa tudi izredilo na svojih prsih gada in ga še vedno prav materinsko goji, strupenega gada — anarhijskega brezverstva.

Proč s tem strupom, proč s krivimi preroki pod-

ni smel se oddaljiti pet ur od svojega stanovanja. Nobena reč ni bila njegova lastnina; orožje nositi bilo mu je strogo prepovedano. Otrokom so Angleži ponujali judežev denar, če so zatajili svojo vero in rod. Toda Irec pozná malo izdajice, ostal je zvest svoji veri in domovini.

Vsled vednih vojsk morali so Angleži mnogo zlažjati Ircem življenje, pa razvaline, revščina in lakota pričajo še danes o angleški krivičnosti. Angleško plemstvo je živelo in živi na irske stroške, za deželo ne storé ničesa. Leta 1834 je štela Irska okoli osem milijonov prebivalcev, leta 1861 niti šest milijonov. Irska meri 1530 štirjaških milj, pa le nekaj nad 19.000 posestnikov. Ti velikoposestniki so potomeci onih tiranov, ki so za časa kraljice Elizabete, Kromvela in Viljema Oranskega z mečem in ognjem Ircem jemali hišo in polje. In še od onih 19.000 posestnikov je dobilo 13.600 svoja posestva l. 1851 po postavi o zadolženih kmetijah (Encumbered Estates Act). Po tej postavi so smeli zadolženi velikoposestniki na drobno prodajati svojo zemljo. Ker pa so Irci revni, mogel je le malokteri kupiti si manjšo kmetijo.

Angleški lordi, ki imajo svoja širna posestva na Irskem, zapravljajo dohodke na Angleškem in s potovanjem po inostranskih deželah, ti so tako imenovani „Absentees“. Mnogi obiščejo Irsko le zaradi lova; marsikteri niti stopil ni na irski otok. Tudi drugod so bogatini, ki imajo velika posestva, vendar so s svojimi najemniki v ožji zvezi. Podpirajo reveže in skrbé več ali manj za svoje podložnike. Drugače je pa na Irskem. Gospôda živi ob žuljih naroda, katerega sovraži in zasramuje, zatira in ponižuje. Če pa se narod vsled lakote hoče otresti krutega jarma, to ne škoduje vojvodam in grofom. Anglija ima armado, da ukroti zarote in vstaje. Taki žalostni dogodki dajejo angleški gospôdi le priliko, da se v zgornji zbornici pritožuje o samovoljnosti in nezaupljivosti irskega naroda.

Gospodje pa so po postavi celó morali zatirati svoje najemnike. Da ni Irec obogatel, smel je imeti zemljo v zakupu k večjemu 31 let; zakupnina je morala znašati dve tretjini dohodkov ter se zvišati, če je najemnik več pridelal na zemlji. Dobrotljivost in pravičnost do najemnika bili ste po postavi kaznjivi. Kot poljedelec in najemnik si je mogel le malokteri Irec priboriti človeku nekoliko primerno stanje. Morda pa bi si bil Irec s trgovino in kupčijo opomogel? Tudi to mu je bilo nemogoče. Do sedanjega stoletja imeli so Angleži zadrage, monopole, privilegije. Nemogoče je bilo, da bi bil katoliški Irec vsprejet v zadrugo ali trgovinsko družbo. Kot katolik je nosil Irec na čelu pečat, ki mu je tako rekoč zapiral vrata do človeške družbe. Še le, ko je kralj Jurij IV. podpisal l. 1829. emancipijsko postavo, dobili so Irci večjo prostost v verskem in državljanskem oziru. Irska je vendar ostala podjarmljena in zatirana dežela, kamor so se oblastni Angleži ozirali nezaupljivo. Čujmo, kar piše protestant sir E. Bulwer-Lytton: „Politična nezmožnost katoliških Ircov je bila l. 1829. razveljavljena, ostal pa je duh, ki je postavu oživil in pobijal katolike. Še sedaj je težko prepričati one, katerim je blagor Irske le na korist, da je vladanje v Irski najbolje, če ni v sovražnem duhu.“

lega materijalizma, proč z morilnim svitom razsvitljenega nacjonalizma, proč z nekrščanskim postavodajalstvom! Sprejmite luč večnega Solnce! Ta naj prešinja vse naše dejanje in nehanje. Tako delujoči bote sejali mir sebi, mir drugim v razdvojeno srce.

Tu imate v prvi točki zaznamovano delovanje našega svetega očeta Leona. Veliko je, veliko! Le to naj še omenim, koliko se on trudi, da bi vedno bolj in bolj utrdil kraljestvo božje na zemlji. Znano vam je gotovo, kaj je bilo prvo njegovo delo na papeževem prestolu. Vravnavanje hierarhije na Škotskem. Pa njegovo očetovsko oko se je oziralo in se še vedno ozira še dalje po širnem svetu. Ustanovil je več škofij v vzhodnih azijskih pokrajinah: v Indiji, v Kini, na Japonskem, na vzhodno-indijskih otokih. Pa tudi onstran atlantskega morja, tam v daljni Ameriki razveseljuje se novi svet njegove očetovske skrbi. Čuditi se res moramo njegovemu plodnosnemu papeževanju, njegovim še vedno čilim močem, dasi ga pokrivajo sedeminsedemdesetletnega starčka častitljivi sneženobeli lasje. (Dalje prih).

Politični pregled.

V Ljubljani, 27. aprila.

Notranje dežele.

Hranilnični odsek *gospodske zbornice* je sklenil svojo nalogo. Sklenil je predlog, da naj vlada kakor hitro mogoče predloži postavo, po kateri se predružači hranilnični regulativ iz leta 1844. V predlogu odsek ne stavi nobenih pozitivnih nasvetov.

Dr. Šmeykal, voditelj Nemcev na Českem, govoril je 24. t. m. v Česki Lipi o sedanjem državnem položaju. Govor je dolg, pa prazen in plitev. Priznal je, da njegovi prijatelji tako niso upali, da bi deželni zbor vsprejel njihov predlog o delitvi česke kraljevine. Če Nemci na Českem ostanejo edini, imeli bodo vedno toliko poslancev, da bodo zabranili spremembo volilnega reda. Priporočal je dalje delitev deželnega šolskega sveta, kulturnega sveta itd. Obžaloval je tudi, da je premalo nemških duhovnikov. Nemci niso nasprotniki ravnopravnosti in tudi ne edinosti českega kraljestva, akoravno ne priznavajo českega državnega prava. Tudi dr. Knotz je bil navzoč ter napival Schmeykalu in nemški ideji.

V soboto je avstrijska *kvotna deputacija* sklenila svoje poročilo ter ga izročila vladi.

Na *Ogerskem* se pričó volitve v državni zbor že meseca junija, preden se začné večja dela na polji. — Upravni odsek ogerske zbornice se je posvetoval o novi postavi proti nerednostim pri volitvah. Večina odsekova je vsprejela predlogo. Bela Grünwald je posebno pobijal postavu rekoč, da tudi on želi red in prostost pri volitvah; a največji nered delajo samo uradniki, katerih pa postava ne omenja. Postava se obrača ravno proti onim, ki so do sedaj ohranili svojo samostojnost. Tudi primas Ostrogonski pridružil se je opoziciji. Tisza ima vedno več nasprotnikov.

V *Budimpešti* se vedno bolj širi anarhizem. 6. t. m. so skušali anarhisti zažgati Hagenmaherjev mlin. Policija strogo straži in preiskuje sumljive hiše. Našla je anarhistične tiskovine in bombe.

Vnanje države.

Srbski finančni minister, Čedomil Mijatović, je hotel odstopiti, ker se je sprl s tovariši v ministerstvu zaradi posojila. Srbija potrebuje denarja, da je pripravljena, ko bi se pričela vojska na Balkanu. Mijatović pa je gledé posojila drugega mnenja, kakor njegovi tovariši, zato je hotel odstopiti. Kralj sprva ni hotel odpustiti Mijatovića; ker je ta pa le silil, ponudil je finančno ministerstvo Rajoviću, srbskemu zastopniku v Bukareštu. Rajović ni hotel vstopiti v kabinet. Mijatović opravlja ob enem tudi posel ministra za narodno gospodarstvo. To službo je hotel odložiti, pa ministerstvo se ni moglo sporazumeti o pripravi oseb. Mijatović toraj ni hotel odstopiti vsled političnih vprašanj, marveč le zaradi posojila. Skoraj gotovo je, da ostane ministerstvo v svoji službi. — Radikalni „Odjek“ sicer piše, da bo ministerstvo odstopilo, ker se Srbija hoče približati Rusiji. — Na čast novemu italijanskemu poslaniku, baronu Galvagni, bil je 20. t. m. v kraljevi palači obed, katerega so se vdeležili ministri, vojaški in drugi dostojanstveniki. — Srbska vlada je v jeseni minulega leta zatrla „Srbsko učeno društvo“, ker so bili udje večinoma nasprotniki naučnega ministra Kujundžića in pristaši Ristićevi. Ustanovila je sedaj akademijo znanosti. Kralj sam je imenoval predsednika in člane. Oddečki so razdeljeni tako-le: 1. Oddelek za naravoslovstvo: Dr. Josip Pančić, Demeter Nešić, Ljubomir Klerić, Jovan Zujović. Le Pančić, ki je predsednik akademiji, je znan kot učenjak na prirodnoznanstvenem polji. 2. Oddelek za modroslovje, zgodovino itd.: Milan Kujundžić (naučni minister), Stojan Novaković, Svetozar Nikolajević, Svetislav Vulović. 3. Oddelek za socialne vednosti: Čedomil Mijatović (finančni minister), Ljubomir Kovačević, Pantaleon Sretković, Milan Miličević. 4. Oddelek za umetnosti: Ljubomir Nenadović (pesnik), Mihajlo Valtrović, Matija Ban, Davorin Jenko. — Ti člani smejo voliti enako število akademikov.

Eksplozija v *Sofiji* 22. t. m. so časniki tako pojasnili, da je neko vrgel bombo proti hiši vojaškega poveljnika Popova. Škode ni nobene, policija je zaprla več oseb. — Ko sta bila regenta Stambulov in Mutkurov v Plovdivu, prišlo je več deputacij iz južne Bolgarije, da so se njima poklonile in se pritožile o marsičem. Naravno je, da sta jih regenta potolažila, da se v kratkem vrne mir v deželo. A o tem so menda le regenti in njihovi bližnji prijatelji preverjeni. Pred odhodom iz Plovdiva zbral je Stambulov častnike ter se jim je zahvalil za vdanost in zvestobo. Trdil je dalje, da bi bila Rusija že davno zasedla Bolgarijo, ko bi se ne bala zapadnih držav. Zato morajo Bolgari po njegovih mislih iskati zaveznikov, ki jih bodo varovali proti Rusiji. Tudi s Turčijo mora Bolgarija živeti v miru. Da se vrne mir v deželo, morajo Bolgari kmalo dobiti kneza. — Stambulov je pač velik optimist. — „Agence Havas“ poroča iz Sofije, da so bolgarski regenti dobili v Londonu 25 milijonov posojila. Večkrat so plačani časnikarski dopisniki pošiljali taka poročila med svet, ki pa niso bila resnična. Preden so šli bolgarski odposlanci na odpotovanje po Evropi, trdili so tudi, da so dobili v Londonu denarja na posodo, in vendar ni bilo res. — „Novoja Vremja“ piše, da bo Rusija odločno tirjala

pojasnila o govoru angleškega konzula v Plovdivu. „Novosti“ pišejo, da Rusija želi le to, da bolgarski narod dobi prostost in se otrese svojih zatiralecev. Rusija ne more trpeti, da so izgnal vse Rusiji prijazne osebe iz Bolgarije, katero je oprostilo rusko orožje.

Ruski general Komarov dobil je povelje, naj bo pripravljen z armado na odhod proti Heratu. „Novoje Vremja“ svetuje Rusiji, naj ne pričinja boja z Angleži, ker bi Bismark porabil to priliko in napal Francijo. — Katkov očita z ostrimi besedami našemu ministru vnanjih zadev, grofu Kálnokyju, da žali Rusijo, ker se razgovarja s Stojlovom o bolgarskih razmerah. — „Pet. Vjedomosti“ poročajo, da mnogi ruski umetniki in tovarnarji pripravljajo dela za francoske razstave. — Mornarski minister Šestakov ogleduje pristanišča in ladjodelnice ob Črnem morji.

V ponedeljek se je *pruski* deželni zbor posvetoval zopet o cerkveni postavi. Bismark je bil v zbornici. Prvi je govoril za postavu konservativce Hülsen. Trdil je, da je v kulturnem boju vzrasla moč katoliške cerkve; zato naj poneha boj, da cerkev ne dobí še večje veljave. Govornik zaupa vladi, da bo le toliko dovolila cerkvi, kolikor dopuščajo državne koristi. Na to je zbornica vsprejela prve štiri točke postave. Glasovali so za postavu konservativci, centrum, Poljaki in nekaj narodnih liberalcev. Pri petem članu postave, ki govori o redovnikih, oglasi se Virhov ter izrazi željo, naj mu vlada pojasni, katerim redovnikom misli dovoliti bivanje v deželi. Po njegovem mnenju ni treba, da redovniki vzgojujejo misijonarje. Konečno je zbornica vsprejela postavu, kakor jo je nasvetovala gospodska zbornica. Za peti član (o redovnikih) glasovali so po imenih. Tudi ta določba je bila vsprejeta z 230 glasovi proti 117. — Nemški državni zbor se je 25. t. m. pečal z dodatnim kreditom za vojsko. Poročali smo, da potrebuje Nemčija zopet 176 milijov. Vojni minister je v državni zbornici skušal dokazati, da ta svota ni previsoka, ker država se more oborožiti. Minister je obljubil, da hoče komisiji natančneje razložiti, kako bo porabil denar. Bennigsen nasvetuje, naj se komisija posvetuje o tej zadevi, ker ni treba vsega razkrivati svetu. Vsi drugi govorniki so želeli natančneje pojasnil. Predloga se je izročila budgetnemu odseku 21 udov. Iz vsega se razvidi, da tudi najboljši Bismarkovi prijatelji le neradi dovolijo večje svote denarja za vojaške namene, ker ne vedó, kje in kako jih bo porabila vlada. Tolažijo se, da jim bo vojni minister v komisiji natančneje razložil položaj. Poslanci, ki so glasovali proti septenatu, gotovo se sedaj ne kesajo; za septenatom so prišli večji davki. Bismark hoče dobiti več dohodkov pri davkih na žgano pijačo. Tudi v Nemčiji se je žganjepitje jako razširilo.

Nemški listi trdijo odločno, da je bil *francoski* komisar prijet na nemških tleh. Dalje poročajo, da je že več mesecev imel skrivne shode s poslancem Antoine-om in drugimi antisemiti. Ko je hotel zopet vdeležiti se enacega tajnega shoda, zasačila ga je državna oblast. Včeraj so došli v Pariz nemški akti, danes se bo francosko ministerstvo posvetovalo o tej zadevi. Francoski veleposlanik v Berlinu, Herbertte, je včeraj naznanil ministerstvu, da se bo z Bismarkom dogovoril o dogodku. Francoska vlada je poslala v Berlin tudi dvoje pisem, iz katerih se razvidi, da ga je nemški komisar Gauč zvalil z zvijačo na nemška tla. — Višji krogi trdijo, da ta dogodek ne bo dal povoda vojski med Nemčijo in Francijo. Francozi dobro vedó, da niso še pripravljeni za vojsko in morajo za sedaj mirno pretrpeti nemško ošabnost. Nemška vlada hoče ponižati Francijo ter ji dokazati, da je osamljena. Bismark je pripravljen za vojsko, zato išče razprtij. Francozi so pa toliko previdni, da mirujejo. To vedno nasprotje med Francijo in Nemčijo vznemirja Evropo. Vsaka najmanjša iskrica more zanetiti veliko vojsko. Evropske države morajo biti vedno pripravljene, da z orožjem branijo svoje koristi. Bismark čuti, da se Francija pripravlja na boj, zato hoče obračunati z njo, dokler je Nemčija močnejša od Francije. Čemu pa Bismark pomnožuje svojo armado in tirja vedno več vojaških davkov? Tudi notranje nemške razmere niso najboljše. Nedavno je tožil poslanec Brüell, da so Hanoveranci zatirani. In kaj naj porekó Poljaki, Alzačani in Lorenci? Bismark je postavil poslopje nemške države, ki pa se trese na vseh straneh. Zato išče zaveznikov, zato išče prijateljstva pri katolikih. Dogodek na nemško-francoski meji morda ne bo še proizvodil vojske. A grom je iz daljave, ki začasno potihne in naznanja hudo uro in nevihto. — „Novoje Vremja“ piše, da so nemški redarji gotovo Schnaebele-a prijeli na višje povelje. „Pet. Vjedomosti“ očitajo nemški vladi, da je rušila mednarodno pravo in išče povoda vojski.

Italijanska zbornica in *senat* sta potrdila začasno carino na vnanje pridelke in izdelke. V kratkem se bo zbornica zopet posvetovala o carini, da konečno reši to zadevo. — Nemški veleposlanik v Rimu bo skoraj gotovo grof Solms, ki je bil do sedaj v Madridu.

Angleški liberalci, ki pa niso povsem podobni avstrijskim, še vedno agitujejo proti irski kazenski postavi. V Londonu je nedavno govoril sir William Harcourt. Rekel je, da je v zadnjih 50 letih napredovala vsa Anglija, izvzemši Irsko. Umrlo je lakote 1¼ milijona Ircov, nad tri milijone so jih

iztirali posestniki, nad štiri milijone se jih je izselilo. Lord Salisbury je sam pred leti trdil, da je angleška vlada temu kriva. „Times“ pišejo proti Parnellu, kakor nekdanji proti O'Connellu. V Wolverhamptonu je govoril bivši irski nadtajnik, John Morley. Ta je napal posebno Chamberlaina ter trdil, da „Times“ ne morejo dokazati pristnosti Parnellovega pisma.

Iz Afganistana poroča „Bureau Reuter“, da je rod Ghilzais zmagal emirove čete, ki so zgubile sto mrtvih. Angleška vlada pa trdi nasprotno. To je že navada, da resnice ne zvemo takoj, ker pri vsaki priliki vlada pojasnuje položaj v svetlejši luči.

Izvirni dopisi.

Iz Ljubljane, 27. aprila. Sinoči je imelo „Društvo za zidanje sirotišnice v Kočevju“ v navzočnosti premilostnega knezo-škofa samega, kot načelnika, do poltretje ure dolgo jako živahno sejo. — V spomin štiridesetletnice Njih Veličanstva presvitlega cesarja Franc Josipa I. se bo zidala v Kočevju za ondotne kraje tako potrebna sirotišnica za dečke in deklice z oddelkom za slepe pod vodstvom usmiljenih sester. Ravno 2. decembra 1888 bo namreč 40 let, odkar naš svetli cesar tako modro ter pod varstvom Božjim v najvišarniših časih tako srečno ter z očetovsko skrbjo vlada avstrijsko cesarstvo.

Gosp. predsednik, dr. Ernest pl. Lehmann, vpokojen svetnik višje deželne sodnije, zahvali se najprej v imenu celega društva premilostnemu knezo-škofu za njihovo veliko naklonjenost ter sodelovanje pri tem društvu in posebej še izreče zahvalo za novo dobroto, katero so milostni knez društvu s tem naklonili, da so društvu prostor za zborovanje v prihodnje, kamor bodo dohajali tudi sami, v svoji palači podeliti blagovolili, na kar ves zbor vstane ter s poklonom svojo zahvalo ponovi.

Na to so se vrstili razni nasveti, ki so bili sprejeti in potrjeni. Več o tem o priliki.

Celje, 25. aprila. (Zviti goljufi.) Pred tukajšno porotno sodnijo pričela se je danes obravnava proti štirim Mariborcem zaradi jako zvite goljufije, katere so zatoženi: krojač Janez Novotny, njegova žena Julijana, oče krojačev Anton Novotny in pa prijatelj Novotnyjeve družine, Jože Črkovsky. Stvar je precej podobna kakemu ameriškemu romanu, zato nam bodo čitatelji že dovolili, da nekoliko nazaj sežemo; stvar je že toliko zanimiva, da zasluži nekaj vrstic. V Mariboru je živel pred nekaj časom odvetniški pisar Rudolf Krauss, ki ni bil pod milim nebom prav za nobeno drugo rabo, kakor da je akte prepisaval. Ta Krauss je bil sirota v tem oziru, ker ni imel ne očeta, ne matere, kakor tudi ne kaj prida brihtne glave, za to pa 11.000 goldinarjev premoženja, katero mu je do polnoletnosti jako zvesto oskrboval mož njegove tete, gospod c. kr. dvorni tajnik Ivan pl. Klein. Premoženje je bilo kot pupilarni denar pri sodniji shranjeno. Klein si je sicer mnogo prizadeval, da bi spravil svojega varovanca Rudolfa h kakemu dobremu kruhu, toda prepričal se je, da z glavo tudi on, če prav je dvorni tajnik, ne more skozi zid. Rudolf ni hotel „dobro storiti“, pa je bilo vse zastoj. Najvišje, kar je dosegel, je bila pisarska služba v Mariboru. Leta 1885 postal je Rudolf Krauss polnoleten in bogat — gospod. Kmalo na to je hudo zbolel in je moral v Mariborsko bolnišnico, kjer mu ni bilo prav nič všeč. Ob enem se je tudi hudo bal, ker je imel veliko premoženja pri sebi v bolnišnici, da bi ga kdo ne okradel.

Izmed prejsnjih znancev sta ga hodila obiskavat krojač Novotny in njegova žena Julijana prav pogosto. Krauss je vedel, da imata Novotnyja sobo na razpolaganje in ju poprosi, da bi ga vzela s seboj domu. V bolnišnici mu ni več živeti. Novotnyja sta zadovoljna in Kraussa so še tisti dan, kedar se je ta z njima dogovoril, k Novotnyju prenesli, če tudi je bil mož tako slab, da se je bilo bati, da jim med potoma ne ugasne. To se je zgodilo dne 5. novembra. Z bolnikom vred prenesli so pa tudi njegova dva kovčega k Novotnyju, v katerih je imel svoje novice in druge reči spravljene, za katere se je pa nezmerno bal. Prinesli so ga res še živega k Novotnyju, toda solnca Krauss ni nikdar več videl vzhajati, kajti še tisto noč je umrl, če tudi ni prav nič mislil na smrt, temveč je vedno računil, kaj bode počel, kadar ozdravi.

Komaj je Kraussu luč življenja ugasnila, sta Janez in Julijana Novotny, kterima je šlo silno

trdo za drobiž, sklenila polastiti se Krausovega premoženja. V to svrhu poslal je takoj Novotny, kakor hitro je Kraussu oči zatisnil, po svojega pomočnika Črkovskega. Bilo je ob 10. ponoči. Ko slišita Črkovskega prihajati, mu gre žena Julijana nasproti in ga ogovori: „Oh prepozno ste prišli, lejte ga, je že mrtev!“ ter pokaže Črkovskemu čisto neznanega Kraussa. „Preden je umrl, zapustil je nama, oziroma podaril je nama vse svoje vrednostne papirje“, pristavi krojač Novotny, ter na dolgo in široko opiše, kako se je to vse godilo. Ko je bila stvar že tako lepo napeljana, prične Novotny svojemu pomočniku razlagati, kako da je bil ravno v zadregi zaradi denarja in kako da mu bo sedaj ta dedšina na hvalo, samo — če bo hotel Črkovski pravico govoriti in pred sodnijo spričati, da je Krauss res vse vrednostne papirje Novotnyju zapustil. Črkovsky je rekel, da bo že, na kar sta ga Novotnyja še prosila, da naj jima spiše dotično podarilno pismo, katero so potem podpisali: Janez in Julijana Novotny ter Črkovsky in konečno tudi krojačev oče Anton Novotny, kterega so za podpis pregovorili.

Drugi dan dopoldne pride pa mojster Novotny h Črkovskemu z izjavo ali podarilnim pismom prejšnjega večera, ter mu ga vrne s prošnjo, da naj mu napravi drugo, ker mu to ne zadostuje. Nesramnost goljufov šla je vedno dalje in dne 10. decembra oglasila se je Julijana Novotny že pri sodniji zahtevajoča, da naj bi se Črkovsky, Janez in Anton Novotny kot pričel zaslišali, da je Rudolf Krauss res vse svoje premoženje njej podaril. Sodnija je tej želji vstregla dne 17. in 18. dec. 1885 v Mariboru l. D. breg. Kar je Julijana Novotny gledé tega velikega volila sodniji natvezla, so pričel vse s prisego potrdile, rekoč, da se je vse to v pričo njih samih godilo.

Med tem se je pa oglasila kot dedinja po Rudolfu Kraussu njegova teta — vdova Ljiza pl. Klein ter je odločno vsako pogodbo z Novotnyjevimi odbijala. „Vse ali pa nič“, mislila si je gospa Klein in pri tem je ostalo. Ta odločnost je pa Julijano Novotny tudi tako razkačila, da je dne 27. januarja 1886 tožila. Ta tožba postala je pa sodniku tako sumljiva, da jo je izročil senatu v prevdarek, kjer se je sklenilo, izročiti jo državnemu pravdniku. Sedaj sta se pa Janez in Julijana Novotny iz Maribora zgubila. Janez je zbežal 22. novembra iz Maribora in se je nekaj časa po Rusiji, Galiciji in pozneje celó po Mali Aziji potikal. Vrnivši se zopet v Evropo, prišli so ga v Strassburgu in v Avstrijo poslali. Najprije je vse priznal Črkovsky.

(Konec prih.)

Domače novice.

(Mestni zbor Ljubljanski) je čestital po deželnem predsedniku nadvojvodi Albrehtu povodom njegove šestdesetletnice vojaškega službovanja.

(Deželni odbor) je potrdil preložitve okrajne ceste, ki pelje čez strmi „Vagensperk“ iz Litije na državno cesto proti Novemu mestu, in sicer po načrtu, kterega je leta 1877 izdelal nadinženir Přibil, ne pa po načrtu inženirja Grima čez Lupinsko bukove.

(Dr. Franc Fux), primarij v deželni bolnišnici, dobil je po sklepu Njih Veličanstva z dne 18. t. m., kakor razglasa včeraj „Wiener Ztg.“ zaradi njegovih zaslug gledé zdravstvenih zadev naslov cesarskega svetnika.

(Nova knjižnica) namenjena mladini, posebno otroškim vrtom, je izšla te dni. Naslov jej je: „Zabavišče slovenskim otrokom“, spisal A. Funtek, izdala in založila „Narodna šola“, natisnila Klein & Kovač v Ljubljani. Vsebinska je knjižica: „Jutranje in uvodne pesmi. Koračne pesmi. Igre s hojo, skačkanjem, tekanjem, v krogu, nazorne igre. Igre s prsti in rokami, z žago, s kroglico. Pesmi za stavljenje, sklepne in raznotere pesmi. Vnanja oblika in tisek sta lična. Cena 25 kr.

(V Ljubljani) je pal sinoči pri šempeterskem mostu nek deček, kterega je rešil čevljarški pomočnik.

(Previdnost!) Nekega dne dopoldne pride mlada ženska in prosi kacega daru „za pogorelec pri Loki!“ — Kje je pogorelo? jo vprašam... Senica je na limanicah!... Še kraja ni vedela povedati, kje da je pogorelo! — Tacih tatov in tatic je zadosti, toraj previdnost!

(Budgetna debata) v državnem zboru pričela se je včeraj. Kot govorniki so se oglasili v splošnji obravnavi izmed slovenskih poslancev gg.: Šuklje, Vošnjak, Klun, Ferjančič, Gregorec.

(Novi okrajni glavar v Ljutomeru), g. Franc baron Mac Nevin O' Kelly, je svojo službo nastopil z mesecem aprilom. Kot rojen Ljubljčan govori z lehka slovenski, kar je ljudem jako všeč. Ker je v vsem obnašanju jako prijazen, v uradu natančen, in kakor se sliši, veren katoličan, ki tudi svojih krščanskih dolžnosti ne zanemarja, nadjamo se, da bode popolnoma na svojem mestu.

(Vinogradi) na Štajarskem, kakor se nam iz Ljutomerskih gorice poroča, lepo kažejo. Semtertje so sicer nekteri trsi pozebli, v obče pa je les lep in prva kop se je dokončala v suši, kar je veliko vredno. Dne 26. aprila je rahel dež namočil polje in gorice, kar je posebno dobro djalo setvam in travnikom.

(Železnična proga) od Špilfelda do Radgone se vendar-le hoče po ogerski strani dalje delati. Zoper to namero sta okrajna zastopa Ljutomerski in Radgonski vložila peticijo na kupčijsko ministerstvo, naj se to zabrani ter podpira proga Radgona-Ljutomer.

(Graška gospóda) napravi v nedeljo prvega maja na dirjalski velikansk cvetlični korzo, kakoršnega so lansko leto na Dunaji priredili. Nikomur ni predpisano, koliko da si mora kočijo nakriti, pač pa je označena najmanjša mera ovenčavanja, ki se razteza na konje in kočijaža. Kdor neče več žrtvovati, mora vsaj „kmečko ženitbo“ napraviti, t. j. konji in voznik morajo dobiti šopke. Vdeležba bo velikanska, in so že sedaj naročila pri vrtnarjih jako mnogobrojna.

(Občni zbor polit. društva „Edinost“) bode v nedeljo 15. maja v Trstu. Dnevni red bode naslednji: 1. Letno poročilo. 2. Letni račun. 3. Ugovor proti protestu zaradi slovenskega napisa na Tržaški postaji herpelske železnice. 4. Prošnja na vlado zaradi boljšega varovanja domačega ribštva, domačega cvetličarstva in sadjarstva nasproti inostranski konkurenciji, posebno o priliki, ko se bode ponovila trgovinska pogodba z Italijo. 5. Prošnja na vis. c. k. ministerstvo, da bode na novi obrtniški šoli v Trstu slovenski jezik prav tako podučni jezik, kakor italijanski. 6. Resolucija na vlado, da reši že pred dvema letoma vloženi priziv proti sklepu mestnega zbora Tržaškega v zadevi prošnje 1429 očetov za slovenske ljudske šole v Trstu. 7. Posamezni predlogi. 8. Volitev predsednika in 9. odbornikov.

(Duhovske spremembe v Krški škofiji.) Župniji sta dobila č. gg.: Tomaž Kikel št. Ruprecht pri Celovci in Janez Podlipnik Radišče. — Čast. gosp. Franc Katnik je postal kanonik v Gospi-sveti. — Čast. gosp. Ignacij Robas pride za provizorja na Žibpolje. Čast. gosp. Peter Kugler za kaplana v Beljak. — Umrl je umirovljeni g. župnik Simon Ažman. R. I. P.!

(Predstavo Kristusovega trpljenja) priredili so, kakor se nam iz Koroškega piše, na cvetno nedeljo nekteri rodoljubi v Gozdanji. Vdeležilo se je tega spodbudnega podjetja mnogo občinstva iz dežele, pa tudi iz Celovca dospelo je k predstavi lepo število gospóde. Ravnatelj družbi bil je Filip Tepan, po domače Jörgl, iz Trežč. Kristusa predočeval je Silv. Tepan, Marijo predstavljala je M. Tepan, Pilatuža Jakob Lepušič, Judeža pa Jurij Lepušič. Oder postavljen je bil v nekem skednji, prostor za gledalce pa je bil pod milim nebom. Predstavljalci so svoje naloge kaj vrlo izvršili. Čisti dohodek naklonil se je ondašnji cerkvi in šoli. Želeti bi bilo, da bi se tudi drugod v Sloveniji take ljudstvu v нравnem in verskem oziru jako koristne predstave prirejevale.

(V Buzetu) vrše se že več dni volitve v občinski zastop. V tretjem razredu je dobila hrvatska stranka 544 glasov, italijanska 152. Volitev za drugi razred pričela se je včeraj. Upamo in želimo, da hrvatska stranka zmaga v vseh treh razredih in vzame „irredenti“ važno trdnjavo. Živeli isterski Hrvatje!

(Star fragment.) Nadvojvoda Rainer ima zbirko dragocenih starih spisov, katero „Papyrus“ imenuje. Profesor Josip Karabacek izdava o tem „Papyrusu“ svoja „izvestja“, kterih drugi podvojni zvezek je ravno izšel. Vsebinska njegova je jako bogata in zanimiva. Ondi nahajamo razpravo G. Bickell-na o odlomku iz evangelija sv. Matevža. Dotični odlomek smatra G. B. za fragment grške prestave aramejskega evangelija sv. Matevža ter ga skuša dopolniti. Odlomek je velik dvanaest kva-

dratnih centimetrov in je njegov facsimile zvezku pridani, ki obsega kakih sto grških črk, še rajše nekaj več. Profesor Bickell pravi, da je ta odlomek že zato posebno velike vrednosti, ker se nadja z njegovo pomočjo zaslediti še marsikaj drugega iz prve dobe kristijanstva in izvesti tistodobno književnost. Napisane so besede Kristusove po zadnji večerji, ki se nahajajo v evangeliji sv. Matevža v vrstah 26, 30 do 34 in v onem sv. Marka pa v 14, 26 do 30. Veliko bistvenega je izpuščenega, pa tudi okrajšanega. Tako manjka Kristusovo prerokovanje, ki se pri obeh evangelistih enako glasi: „In die resurrectionis meae praecedam vos in Galilaeam“. (V dan svojega vstajenja pojdem pred Vami v Galilejo.) Profesor in paleograf Wessely pravi, da je ta fragment prej ko ne iz začetka tretjega stoletja po Kr. Profesor Bickell ga smatra pa za odlomek iz predkanoničnega evangelija. Da, mož še celo trdi, da je ta odlomek prej ko ne iz tiste zbirke Kristusovega nauka in izrekov, ki jih je bil zapisal sv. Matevž po spričevanju Jezusovega učenca sv. Janeza v aramejskem jeziku. Tisto pisanje je bilo menda najstarejše in ga nekteri smatrajo za podlago evangeliju sv. Marka.

Razne reči.

— Hiša „majstora Pitra“. Nizozemski kralj Viljem III. je daroval ruskemu caru hišo, v kateri je živel Peter Veliki, znan po imenu „majstor Piter“ na Holandskem, kjer se je učil tesarstva. Hiša ima še ravno tisto staro obliko, kakor jo je imela tedaj, ko je v njej prebival veliki reformator ruske države. Lesena je; velika kneginja Ana Petrovna, sestra Nikolaja I. in kraljica nizozemska, jo je obzidala z zidano hišo, da obvaruje dragoceni zgodovinski spomenik. Grof Kapniet, ruski poslanik na nizozemskem dvoru, je kot carjev zastopnik prevzel to znamenito stavbo.

— Časništvo je v Južni Ameriki, zlasti v glavnih njenih mestih Montevideo in Buenos-Ayres, razvito tako, kot nikoder drugje na svetu. Montevideo ima 125.000 prebivalcev in — 23 dnevnikov (na Dunaji pa izhaja na 800.000 prebivalcev še le 10 dnevnikov). Buenos-Ayres ima 400.000 prebivalcev in ondi izhaja 21 dnevnikov. — Na Angleškem, Škotskem in Irskem izhaja sedaj 2135 časnikov; v Londonu samem 435. — Najbolje je plačan vrednik Londonskih „Times“; dobiva namreč svotico 100.000 gld. na leto. S tem se že živi za silo!

Telegrami.

Dunaj, 27. aprila. Cesar je podelil predsedniku ogerske gorenje zbornice Sennyey-u in FML. knezu Windischgrätzu red zlatega runa.

Pariz, 27. aprila. Časniki pišejo, da hoče Nemčija z odlašanjem Schnaebelovega dogodka prisiliti Francoze do neredov. Za to vsi časniki trdijo, da je sedaj mirnost potrebnejša, kakor sploh kedaj.

Dunaj, 27. aprila. V zbornici polemizuje Šuklje proti Hausnerju ter trdi, da je primankljej narasel vsled izvanrednega kredita za vojsko, ki pa je bil potreben z ozirom na vnanji položaj. Finance so se gotovo zboljšale od leta 1873. Govornik preračuni upravni primankljej za leto 1887, na okroglih 44.1 milijona, pojasni posamezne važne dohodke in stroške ter ovrže trditve Hausnerjevo, da je bil skupni primankljej manjši pod prejšnjimi ministerstvi, kakor od leta 1880.

Od leta 1873. do 1879. je znesel primankljej 336 milijonov; od leta 1880. do 1887. le 207 milijonov. Proti Carneriju opomni, da obžalovanja vredni dogodki v Ljubljani niso bili proti Anastaziju Grünu kot pesniku, niti proti njegovemu spomeniku, temveč le protidemonstracija proti nemškemu telovadnemu društvu. Slovenci bi bili veseli, ko bi bili tako zatirani, kakor Nemci trdijo o sebi. Ni res, da razpada desnica. V vseh važnih načelih in pri obrambi pravic vseh narodnosti v državi je večina edina in trdna; podpirala bo vlado, dokler zvesta ostane svojemu programu. — Pohvala na desni.

Umrli so:

25. aprila. Frane Hubmayer, črevljarnar sin, 5 let, sv. Florjana ulice št. 27, jetika.

Izdajatelj in odgovorni vrednik Josip Jerič.

Tuji.

25. aprila.

Pri **Matiču**: Gerstel, Morowitz in Felle, trgovci, z Dunaja. — R. Hönike, tovarnar, iz Gradea. — Dula, trgovec, iz Gradea. — A. Moditz, posestnik, s hčerjo, iz Hriba. — Ledner, trgovec, iz Ogorskega. — Kramer, trgovec, iz Kočevja. — A. Zannon, blagajnik, s soprogo, iz Trsta. — vitez Vestenek, veleposestnik, s soprogo, iz Novega mesta. — Bogomir Zazula, davkarski uradnik, iz Idrije. — Mlekuš, trgovec, iz Starega trga. — Titz, nadgozdar, iz Gorice.

Pri **Stona**: Laitseh, Smrekar in Schmidt, trgovci, iz Nemčije. — Mathauschek, vladni svetnik, z Dunaja. — Bruno pl. Krotozy, zasebnik, z Dunaja. — Stagle, Roschmayer, Weiss in Bloch, trgovci, z Dunaja. — Sigm. Taussig, trgovec, iz Linca. — Schwarz in Hieber, potovalec, iz Gradea. — Oskar Zerkowitz, potovalec, iz Ogorskega. — Alojz Cantoni, okrajni sodnik, s soprogo, iz Brežic. — Frane Rome, župnik, iz Čemšenika. — Ignacij Tavčar, župnik, od Sv. Križa. — Frane Majdič, posestnik, iz Gorenjskega. — Dr. Porlitz, zasebnik, iz Trsta. — Ant. Hermann, inženir, iz Reke. — Janez Matiršič, inženir, iz Pulja. — R. Schmidt, stotnik, s soprogo, iz Gorice. — Srečko Andrian, nadporočnik, iz Gorice.

Pri **Bavarskem dvoru**: Oton Gebauer, svetnik, z Dunaja. — Peter Fritz, narednik, iz Pulja. — Vencel Hauska, zasebnik s soprogo, iz Kranja.

Pri **Južnem kolodvoru**: Nilson, Abraham, Lehmann, Kahlenberg in pl. Oss z družino, umetniki, iz Nemčije. — Miha Freund, potovalec, z Dunaja. — A. Kosleres, železnični uradnik, iz Litije.

Pri **Virantu**: Josip Raiz, carinski oskrbnik, iz Gradea. — Pehar in Stossin, posestnika, iz Celovea. — A. Mali, kaplan, iz Idrije. — Reza Fortuna, trgovčeva soproga, s hčerjo, iz Zatičine. — Hočevnar, posestnik, iz Pudloga. — Fr. Modie, posestnik, iz Lahovega.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. jut.	735 23	+12 0	brezv.	jasno		0 30
26. 2. u. pop.	732 64	+20 2	sl. vzh.	del. jasno		dež
9. u. zveč.	733 81	+15 0	brezv.	jasno		

Dopoludne jasno, okoli poludne nekoliko oblačno, popoldne in zvečer jasno, po noči nekoliko dežja. Srednja temperatura 15.7° C., za 5.2° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)

27. aprila.

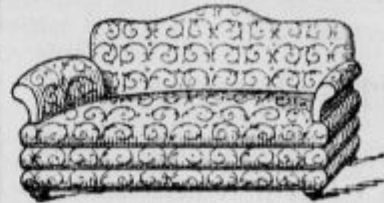
Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	81 gl. 20 kr.
Srebrna „ 5% „ 100 „ (s 16% davka)	82 „ 15 „
4% avstr. zlat. renta, davka prosta	111 „ 80 „
Papirna renta, davka prosta	97 „ 65 „
Akcije avstr.-ogerske banke	873 „ — „
Kreditne akcije	281 „ — „
London	127 „ 15 „
Srebro	— „ — „
Francoski napoleonid.	10 „ 05 1/2 „
Ces. cekini	5 „ 99 „
Nemške marke	62 „ 37 1/2 „

Banka „SLAVIJA“

sprejme več

potovalnih zastopnikov

za zavarovanje življenja. — Ponudbe sprejema glavni zastop v Ljubljani, Kongresni trg št. 7. (1)

Da omogočim vsakemu omisliti si, kar je v vsaki sobi najpraktičnejše in najlepše, nastavl sem svojim divanom za malo časa nizko ceno

25 gld.

Moji divani preoblečeni so z modernim, trpežnim blagom, ki ne izgubi barve. Za dobro delo se jamči. Divani imajo pod sedežem predalo, a na zahtevanje izdelujejo jih tudi brez istega. Resnim kupcem na deželi pošljem, če želijo, uzorec blaga franco. Gornja nizka cena velja le za malo časa, torej prosim, se pravočasno oglašati z naročili, za katerih najboljšo izpeljavo se jamči.

Anton Obreza,

tapeclrar v Ljubljani, Ključarske ulice šte. 3.

Vsa v mojo stroko spadajoča dela, n. pr. salonske garniture, žimnice, posteljne uloge itd., izdelujejo se po ceni, brzo in solidno. Poprave v mestu in na deželi prevzamam in izvršujem na občno zadovoljnost. (13)

Ceniki s podobami na zahtevanje zastoj in franko.

ŽELODČEVA ESENCA

lekarja Piccoli-ja v Ljubljani.

ne omogoči ozdravitev samo premožnemu, marveč tudi najubornejšemu bolniku. Popolnoma pravici v čast imenoval jo je neki visokostastiti gospod duhovnik „pravo roko Božjo“, ker polajša in ozdravlja najhujše bolečine in najnevarnejši bolezni, ter odstrani, ako se rabi pravočasno, velike nesreče in prihrani tako marsikomu veliko bode in solzi. Izdelovatelj pošilja jo v zabojčkih po 12 steklenic za 1 gld. 36 kr. po poštnem povzetju. Poštnino trpi p. t. naročniki.

V steklenicah po 10 kr. samo v Piccoli-jevi lekarni „pri angelju“ na Dunajski cesti v Ljubljani. — V steklenicah po 15 kr. v Rizzioli-jevi lekarni v Novem mestu in v mnogih lekarnah na Štajarskem, Koroškem, v Primorju, Tirolih, Trstu, Istriji in Dalmaciji. (3)

KATOLISKA TISKARNA

Knjig, brošuric, prošpektov, časopisov, vabil, vozni listov, mrtvaških listov, obiskovalnic.

Dekretov, plakatov, vstopnic, sporedov, letnih poročil, in družnih tiskovin v raznih barvah.

VAIVAZORJEV TRG

VAIVAZORJEV TRG

Diplom, cenikov, imenikov, računov, kovert s firmo, pobornice, tabel za urade, pravil.

Spovednih, birmskih in izpraševalnih listkov, molitvenih knjig, litani, župnijskih obrazcev.

priporoča se predstavi p. n. občinstvu za vsako.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.